

Předkládací zpráva

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) stanovilo „*Normativy neinvestičních výdajů regionálního školství na rok 2010 pro účely poskytování dotací soukromému školství ve smyslu § 4 odst. 1, 2 a 4 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů*“, č.j. 123/2010-26. Jedná se tedy o normativy pro školy a školská zařízení, která nezřizuje stát, kraj, obec, svazek obcí nebo registrovaná církev nebo náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy (dále jen „soukromé školství“).

Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1, 2 a 4 zákona č. 306/1999 Sb. je MŠMT povinno stanovit do 31. ledna 2010 normativy pro rok 2010, a to jako roční objem neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě, žáka nebo studenta ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném krajem nebo ministerstvem, nebo jako roční objem neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě ve srovnatelné mateřské škole zřizované obcí nebo na jedno dítě nebo žáka ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném obcí.

Základním hlediskem pro stanovení normativů pro soukromé školství na rok 2010, vyplývajícím z výše uvedené dikce zákona, je tedy hledisko „srovnatelnosti“ těchto normativů s předpokládanými skutečnými neinvestičními výdaji na jednoho žáka ve srovnatelné škole, školském zařízení či oboru vzdělání zřizovaném státem, krajem, resp. obcí v roce 2010. Z tohoto důvodu nebudou navržené normativy pro rok 2010 sloužit pouze pro poskytování dotací soukromému školství, ale budou (stejně jako v předchozích letech) základem i pro normativní financování škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvem a registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy.

Zajištění principu „srovnatelnosti“ navržených normativů s předpokládanými skutečnými neinvestičními výdaji na jednoho žáka ve srovnatelné škole, školském zařízení či oboru vzdělání zřizovaném státem, krajem, resp. obcí v roce 2010

Naprostou většinu „srovnatelných“ škol a školských zařízení ve „veřejném“ sektoru dnes představují školy a školská zařízení zřizovaná kraji nebo obcemi. Pro tyto školy a školská zařízení přitom nestanovuje normativy MŠMT, ale v souladu se školským zákonem je stanovují krajské úřady, a to obecně v souladu s vyhláškou o krajských normativech (vyhláška č. 492/2005 Sb.) až v průběhu ledna a února daného kalendářního roku. Z toho důvodu je (stejně jako v předchozích dvou letech) jako základ pro stanovení naprosté většiny normativů pro rok 2010 zvolen republikový průměr reálných krajských normativů na rok 2009 tak, jak jsou jednotlivými krajskými úřady zveřejněny. Výjimkou jsou normativy pro výchovné a diagnostické ústavy a střediska výchovné péče, kde je majoritním zřizovatelem MŠMT a kde je tedy za základ zvolen reálný normativ stanovený pro tato zařízení na rok 2009 MŠMT.

Takto stanovený základ (tj. reálné normativy roku 2009) je pro rok 2010 upraven tak, aby korespondoval s vývojovými trendy rozpočtu regionálního školství na rok 2010 oproti rozpočtu na rok 2009, tj. konkrétně:

a) **Mzdová složka** jednotlivých normativů je v roce 2010 zvýšena stejným způsobem, jako je to u republikových normativů roku 2010¹⁾ u škol a školských zařízení zřizovaných územně samosprávnými celky (tj. u škol veřejných).

V roce 2009 byly normativně rozepsané finanční prostředky pro soukromé školství navýšeny v průběhu roku celkem o 165 475 tis. Kč, a to účelově formou rozvojových programů na zvýšení úrovně odměňování pedagogických a nepedagogických pracovníků - konkrétně se jedná o rozvojové programy: zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem na kvalitu jejich práce (1. a 2. etapa rozvojového programu) a posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků (1. a 2. etapa rozvojového programu). V roce 2010 MŠMT v těchto rozvojových programech již pokračovat nebude, avšak schválený rozpočet kapitoly školství dovoluje promítnout finanční prostředky blížící se této částce přímo do normativního financování, a to tak, aby zůstaly respektovány proporcionalní změny v úrovni odměňování, nastavené účelovými zvýšeními v roce 2009.

Mzdová část normativu u jednotek výkonů ve školách a školských zařízeních, kterým byla v roce 2009 poskytnuta účelová dotace formou výše zmíněných rozvojových programů v 1. i 2. etapě a které lze jednoznačně přiřadit k věkové kategorii republikových normativů, byla zvýšena stejně jako republikové normativy, tj.:

- a.1. **u mateřských škol** je mzdová složka **zvýšena o 6,56 %**
(tj. mateřské školy vč. škol samostatně zřízených pro děti se zdravotním postižením),
- a.2. **u základních škol** je mzdová složka **zvýšena o 6,49 %**
(tj. základní školy vč. škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, školská účelová zařízení, která poskytují přípravu na vzdělávání v ZŠ speciální, kurzy pro získání základního vzdělání a základů vzdělání),
- a.3. **u středních škol** je mzdová složka **zvýšena o 5,04 %**
(tj. jednotlivé obory vzdělání středních škol vč. gymnázií a konzervatoří),
- a.4. **vyšších odborných škol** je mzdová složka **zvýšena o 4,56 %**
(tj. jednotlivé obory vyšších odborných škol),
- a.5. **u zařízení ústavní ochranné výchovy** je mzdová složka **zvýšena o 4,92 %**
(tj. dětské domovy, výchovné ústavy).

Mzdová část normativu u ostatních jednotek výkonů

- a.6. **ve školách a školských zařízeních, které mají pedagogické i nepedagogické pracovníky, avšak kterým nebyla v roce 2009 poskytnuta účelová dotace formou rozvojových programů v 2. etapě rozvojového programu pro pedagogické pracovníky, byla zvýšena o 4,98 %, což odpovídá v rámci republikových normativů procentnímu zvýšení finančních prostředků, poskytnutých na zmíněné rozvojové programy pro nepedagogické pracovníky (obě etapy) a pedagogické pracovníky (pouze první etapa) oproti normativnímu rozpisu rozpočtu 2009²⁾**
(tj. základní umělecké školy, školní družiny, školní kluby, domovy mládeže, internáty, pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediska volného času),

¹⁾ Výše republikových normativů pro rok 2010 a jejich konstrukce je stanovena a podrobně popsána v materiálu č.j. 27 552/2009-26 „Principy rozpisu rozpočtu a rozpis rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2010 v úrovni MŠMT – KÚ“ (dále jen „Principy rozpisu rozpočtu“), který byl dne 5. ledna 2010 schválen 1. poradou vedení.

²⁾ Konkrétně viz částky v bodech 3.4.1. až 3.4.5. uvedeného materiálu č.j. 27 552/2009-26.

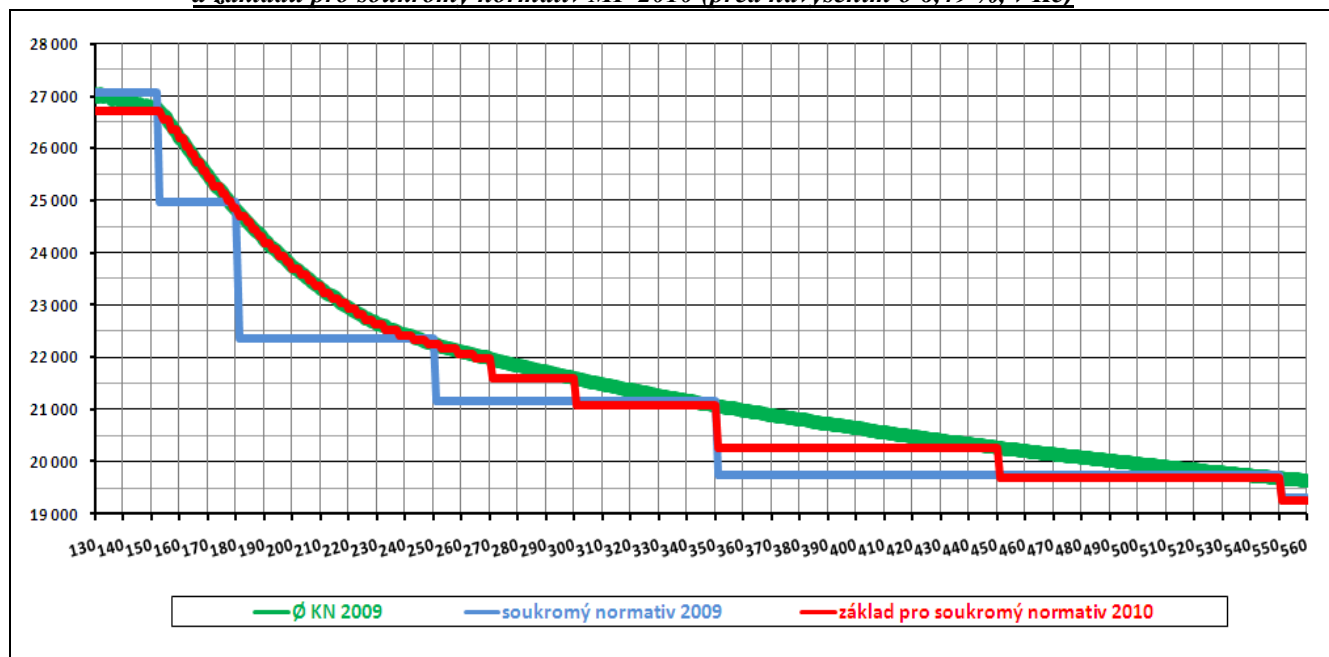
- a.7. **ve školských zařízeních, které mají pouze nepedagogické pracovníky a kterým tudíž byla v roce 2009 poskytnuta účelová dotace formou rozvojových programů pouze v obou etapách rozvojového programu pro nepedagogické pracovníky, byla zvýšena o 5,53 %, což odpovídá v rámci republikových normativů procentnímu zvýšení finančních prostředků, poskytnutých na zmíněný rozvojový program pro nepedagogické pracovníky (obě etapy) oproti normativnímu rozpisu rozpočtu 2009**
(tj. zařízení školního stravování – školní jídelny vč. výdejen a vývařoven).
- b) **Složka povinných zákonných odvodů hrazených zaměstnavatelem (tj. pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb) je stanovena ve výši 36 % z částky normativu mzdových prostředků.**
- c) **Složka ostatních neinvestičních výdajů (dále jen „ONIV“) v roce 2010 je v oblasti „přímých výdajů“ (tj. výdajů na učebnice, učební pomůcky a pod.) snížena stejně jako u krajského a obecního školství o 23,2 % oproti roku 2009 a v oblasti „provozních výdajů“ ponechána na úrovni roku 2009.**
- d) **Složka „ONIV náhrady za nemoc“, tj. finančních prostředků určených na náhradu mzdy po dobu prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti hrazené zaměstnavatelem, je v roce 2010 ve stejné výši na jednoho žáka jako v roce 2009.**

Změny ve struktuře normativů oproti roku 2009

Jediným zásahem do struktury soustavy normativů je **nové nastavení intervalů počtu žáků základních škol tvořených oběma stupni**. Dosud platných 6 normativů pro žáky základních škol bylo nově nahrazeno celkem 44 normativy. Důvodem pro tuto změnu byl zájem přizpůsobit normativ soukromých základních škol reálnému průběhu krajského normativu pro plně organizované základní školy zřizované kraji a obcemi, který je stanoven prostřednictvím funkční závislosti na počtu žáků (s počtem žáků se normativ na 1 žáka plynule snižuje, přičemž u menších škol je tento pokles normativu strmější než u větších škol). Dosavadní a nově navržená situace je znázorněna v následujícím grafu (průměrný krajský normativ mzdových prostředků 2009 (dále jen „MP“) je znázorněn zeleně a soukromý normativ pro rok 2009 je znázorněn modře):

Graf č. 1:

Porovnání průměrného krajského normativu MP 2009, soukromého normativu MP 2009 a základu pro soukromý normativ MP 2010 (před navýšením o 6,49 %, v Kč)

Tabulka č. 1:

Dosavadní intervaly počtu žáků ZŠ a normativ MP pro daný počet žáků v roce 2009 (v Kč)

Intervaly počtu žáků v roce 2009	Soukromý normativ MP v roce 2009
do 152 žáků (včetně)	27 056
od 153 do 180 žáků (včetně)	24 958
od 181 do 250 žáků (včetně)	22 369
od 251 do 350 žáků (včetně)	21 156
od 351 do 550 žáků (včetně)	19 744
nad 550 žáků	19 315

V praxi docházelo k tomu, že např. škola se 180 žáky (tj. průměrně 20 žáků na třídu) měla v roce 2009 nárok na normativ mzdových prostředků ve výši 24 958 Kč na žáka a obdržela tedy cca 4,5 mil. Kč, při přijetí o 1 žáka navíc (tj. při 181 žákovi) se však přehoupla do dalšího pásma a měla nárok „pouze“ na 22 369 Kč na žáka a celkově obdržela pouze cca 4,05 mil. Kč, tj. o cca 450 tis. Kč méně.

Aby bylo toto výrazné skokové snížení normativu při zvýšení počtu žáků eliminováno, bylo dosavadních 6 normativů nahrazeno celkem 44 normativy. Podrobněji byla stanovena pásma normativů zejména pro školy se 153 až 270 žáky (tj. obecně pro ZŠ s jednou třídou v ročníku, lišící se pouze naplněností tříd), a to tím způsobem, aby škole při poklesu normativu v důsledku přechodu do nového pásma neklesl celkový objem finančních prostředků. Pro školy s více než 270 žáky (které jsou však v segmentu soukromého školství zastoupeny víceméně ojedinele) byly dosavadní pásmové normativy doplněny tak, aby při poklesu normativu v důsledku přechodu do nového pásma nebyl pokles celkových finančních prostředků pro školu tak výrazný jako v roce 2009.

Jak je z grafu č. 1 zřejmé, tímto způsobem byl základ pro normativy MP základních škol pro rok 2010, vycházející z průměrných krajských normativů MP roku 2009 (znázorněný červeně) nastaven tak, že daleko věrněji kopíruje výši krajských normativů. Tento základ pro soukromý normativ byl v dalších krocích následně zvýšen o 6,49 % (viz. bod a.2.).

Tabulka č. 2:***Nové intervaly počtu žáků ZŠ a základna pro normativ MP pro daný počet žáků v roce 2010 (v Kč)***

Intervaly počtu žáků v roce 2010	Základna pro soukromý normativ MP v roce 2010
do 153 žáků (včetně)	26 711
od 154 do 156 žáků (včetně)	26 538
od 157 do 159 žáků (včetně)	26 369
od 160 do 161 žáků (včetně)	26 204
od 162 do 163 žáků (včetně)	26 042
od 164 do 165 žáků (včetně)	25 883
od 166 do 167 žáků (včetně)	25 727
od 168 do 169 žáků (včetně)	25 574
od 170 do 171 žáků (včetně)	25 424
od 172 do 174 žáků (včetně)	25 276
od 175 do 176 žáků (včetně)	25 132
od 177 do 178 žáků (včetně)	24 990
od 179 do 180 žáků (včetně)	24 850
od 181 do 183 žáků (včetně)	24 713
od 184 do 185 žáků (včetně)	24 579
od 186 do 187 žáků (včetně)	24 447
od 188 do 189 žáků (včetně)	24 317
od 190 do 192 žáků (včetně)	24 189
od 193 do 194 žáků (včetně)	24 064
od 195 do 197 žáků (včetně)	23 941
od 198 do 199 žáků (včetně)	23 820
od 200 do 202 žáků (včetně)	23 701
od 203 do 205 žáků (včetně)	23 584
od 206 do 207 žáků (včetně)	23 470
od 208 do 210 žáků (včetně)	23 357
od 211 do 213 žáků (včetně)	23 246
od 214 do 216 žáků (včetně)	23 137
od 217 do 219 žáků (včetně)	23 030
od 220 do 222 žáků (včetně)	22 925
od 223 do 225 žáků (včetně)	22 822
od 226 do 228 žáků (včetně)	22 721
od 229 do 232 žáků (včetně)	22 622
od 233 do 237 žáků (včetně)	22 525
od 238 do 242 žáků (včetně)	22 430
od 243 do 247 žáků (včetně)	22 338
od 248 do 252 žáků (včetně)	22 248
od 253 do 258 žáků (včetně)	22 160
od 259 do 264 žáků (včetně)	22 074
od 265 do 270 žáků (včetně)	21 991
od 271 do 300 žáků (včetně)	21 594
od 301 do 350 žáků (včetně)	21 083
od 351 do 450 žáků (včetně)	20 278
od 451 do 550 žáků (včetně)	19 689
nad 550 žáků	19 265

K formulačnímu zpřesnění jednotky výkonu došlo v přípravném stupni základní školy speciální. Řádek „Školském účelovém zařízení, které poskytuje přípravu na vzdělávání v ZŠ speciální, popř. přípravném stupni ZŠ speciální“ tedy nově zní: „Školském účelovém zařízení, které poskytuje přípravu na vzdělávání v ZŠ speciální, popř. třídě přípravného stupně ZŠ speciální“.

V oblasti středního a vyššího odborného vzdělávání se stanovuje normativ přímo pro každý konkrétní obor vzdělání. Vzhledem ke skutečnosti, že v současné době nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, obsahuje pro střední a vyšší odborné vzdělání přes 900 možných oborů vzdělání, jsou v tomto materiálu (stejně jako v předchozích letech) stanoveny normativy pro rok 2010 pouze pro ty obory vzdělání, ve kterých se ve stávajícím školním roce (tj. ve školním roce 2009/2010) žáci a studenti skutečně vzdělávají. Pokud budou v novém školním roce v soukromých školách realizovány nové obory vzdělání (ať již z toho důvodu, že v průběhu kalendářního roku budou zařazeny nové obory vzdělání, či proto, že budou akreditovány nové vzdělávací programy), pro které nejsou stanoveny normativy, bude tato situace stejně jako v loňském roce řešena vydáním „dodatku“ k normativům soukromých škol 2010, a to dodatečně s platností od 1. září 2010. Tyto případné dodatečně stanovené normativy budou konstruovány shodně s postupy uplatněnými v tomto materiálu.

Č.j. 123/2010-26

**Stanovení normativů neinvestičních výdajů na rok 2010
pro účely poskytování dotací na činnost škol a školských zařízení, které nejsou
zřizovány státem, krajem, obcí, svazkem obcí nebo registrovanou církví nebo
náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního
práva zřizovat církevní školy, v roce 2010**

Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1, 2 a 4 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2010 normativy, a to jako roční objem neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě, žáka nebo studenta ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném krajem nebo ministerstvem nebo jako roční objem neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě ve srovnatelné mateřské škole zřizované obcí nebo na jedno dítě nebo žáka ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném obcí.

Přehled normativů neinvestičních výdajů pro školy a školská zařízení, která nezřizuje stát, kraj, obec, svazek obcí nebo registrovaná církev nebo náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, stanovených ministerstvem na rok 2010 je uveden v příloze.